"Hade Galsjukdomsanfall Och Dålig Mage."

Mrs. Wm. Robinson, Yonkers, Sask., skriver:

"Jag led mycket av lever- och magsjukdomar och brukade ha svåra afall av gallsjukdom, så att jag ej kunde arbeta för flera veckor i taget. Min mage blev så vek och ömtålig att den ej ens tålde vatten. På min systers inrådan började jag att begagna Dr. Chase's Kidney-Liver Pills och måste säga att de gjort mig till en ny kvinna."

Dr. Chase's Kidney-Liver Pills

Ett piller pr. dos, 25 cents burken hos alla handlare eller hos Edmannson, Bates & Co., Ltd. Toronto, Ont.

Järnhälen.

Av Jack London
En roman om miljonernas makt

(Forts. fr. föreg. nr.)

"Så förhåller det sig, mina herrar amerikanska medborgare och kamrater vid milisen. För nio år sedan trodde vi socialister, att lagen endast var riktad mot arbetarne. Men det tycks, som hade den också varit riktad mot er. Kongressledamoten Wiley yttrade under den korta diskussion, som var tillåten, att billen 'tillkommit för att anskaffa en reservstyrka för att gripa mobben vid strupen' — ni är mobben, mina herrar — och beskydda liv, frihet och egendom mot varje godtyckligt angrepp.' Och då ni under kommande tider vilja resa er i hela er styrka, så kom ihåg, att det är mot trusternas egendom och mot trusternas frihet, vilka enligt lagen ha rättighet att förkväva er. Era tänder äro avsågade och era klor äro klippta, mina herrar. Den dag ni komma att resa er, äro ni utan tänder och klor och komma att vara lika ofarliga som en armé av krabbor."

"Jag tror det inte!" utropade Kowalt. "Det kan inte finnas någon sådan lag. Det är en anka, som ni socialister ha släppt ut."

"Billen framlades inför folkrepresentationen den 30 juli 1902," blev svaret. "Den framlades av folkrepresentanten Dick från Ohio och antogs enhälligt av senaten den 14 januari 1903. Sju dagar senare stadfästes den av Förenta Staternas president.*

IG.

DE MATEMATISKA BERÄKNINGARNA I EN DRÖM

Mitt under den häpnad, Ernests uppgifter framkallat, började Ernest åter tala.

"Åtminstone ett dussin av er ha i kväll påstått, att socialismen är något omöjligt. Ni ha fastslagit den som något omöjligt, låt mig nu visa er, vad som är oundvikligt. Det är ej endast oundvikligt, att ni mindre kapitalister skola försvinna, det är också oundvikligt, att de stora kapitalisterna och till och med trusterna gå samma väg. Kom ihåg, att utvecklingens ström aldrig flyter bakåt. Den flyter framåt och framåt, från konkurrens till sammanslutning, från liten sammanslutning till större, och från större till kolossal, och därifrån till socialism, som är den störsat av dem alla.

"Ni ha påstått, att jag drömmer. Låt oss antaga det. Jag vill då giva er de matematiska beräkningarna i min dröm och ålägger er i förväg att påvisa, om mina beräkningar äro felaktiga. Jag skall utveckla det oundvikliga i att kapitalistsystemet måste gå under, och jag skall ge er matematiska bevis på, varför det måste gå under. Ni få ha överseende, om det först ser ut, som om jag ej hölle mig till saken.

"Låt oss nu till att börja med undersöka någon särskild industriell process, och närhelst jag gör ett påstående, vari ni ej instämma, så ber jag er avbryta mig. Låt oss till exempel ta en skofabrik. Denna fabrik köper in läder och gör skor av det. Där finns läder till hundra dollars värde. Det går genom fabriken och kommer ut igen i form av skor, värda kanske två hundra dollars. Vad har hänt? Hundra dollars har blivit lagt till lädrets ursprungliga värde. På vilket sätt? Låt oss undersöka saken.

"Kapital och arbete ha tillagt detta värde av hundra dollars. Kapitalet har satt upp fabriken och maskinerna och bestritt alla utgifterna. Arbetet har skaffat arbetet. Genom de förenade krafterna av kapital och arbete ha hundra dollars blivit lagda till det ursprungliga värdet. Äro vi alla eniga om detta?"

Hela sällskapet nickade instämmande.

"Sedan arbetet och kapitalet tillsammans skapat dessa hundra dollars, skall vinsten delas. En noggrann uppgift på denna delning skulle bli alltför tidsödande, låt oss därför för bekvämlighets skull taga siffrorna helt approximativt. Kapitalet tar femtio dollars som sin del, och arbetet får som lön femtio dollars på sin. Vi förbigå allt käbbel angående denna delning.* Det betyder ingenting, hur mycket käbbel äger rum, på ett eller annant sätt blir delningen alltid fullbordad. Och lägg märke till, att vad som är sannt beträffande denna särskilda industriella verksamhet, är sannt beträffande alla industriella processer. Har jag rätt?"

Åter instämde hela bordssällskapet med Ernest.

"Förutsätt nu, att sedan arbetet fått sina femtio dollars, det önskade köpa tillbaka skor. Det kunde då endast köpa tillbaka för femtio kronors värde. Det är ju klart, eller hur?

"Och nu övergå vi från denna särskilda industri till totalsumman av alla de industriella processer inom Förenta Staterna, som omfatta både lädret, råmaterialet, transporten, försäljningen — allt. Låt oss för att få en rund summa säga, att Förenta Staternas totalproduktion på ett år belöper sig till fyra biljoner dollars. Då har under samma period arbetet i lön två biljoner dollars. Fyra biljoner dollars ha producerats. Hur mycket av detta kan arbetet köpa tillbaka? Två biljoner. Den saken behöver ej diskuteras. Mina beräkningar äro för övrigt vad den saken angår mycket milda. Till följd av tusen kapitalistiska påhitt kan emellertid arbetet ej ens köpa igen hälften av totalprodukten.

"Men för att återvända till saken så låt oss säga, att arbetet köper tillbaka för två biljoner. Då är det ju tydligt, att arbetet ej får förbruka mer än två biljoner. Återstå således två biljoner, som arbetet ej kan köpa tillbaka och förbruka."

"Arbetet förbrukar inte ens sina två biljoner," inföll mr Kowalt. "Om det gjorde det, så skulle det ej ha några medel placerade i sparbankerna."

"Arbetets sparbanksmedel äro endast ett slags reservfond, som konsumeras lika fort som den tillväxer. Dessa besparingar äro avsedda för ålderdom, sjukdoms- och olycksfall samt för begravningsutgifter. Besparingarna äro ingenting annat än en del av brödet, som är upplagt på hyllan för att åtas nästa dag. Nej, arbetet förbrukar allt av totalprodukten, som kan köpas igen med dess lön.

"Två biljoner återstå till kapitalet. Sedan det har betalat alla sina omkostnader, Förbrukar det då återstoden? Förbrukar kapitalet verkligen sina två biljoner?"

Ernest tystnade och betraktade männen frågande, den ene efter den andre. De skakade på huvudet.

"Jag vet inte," sade en av dem uppriktigt.

"Naturligtvis vet ni det," fortfor Ernest. "Tänk efter ett ögonblick. Om kapitalet förbrukade sin del, så skulle dess totalsumma icke kunna tillväxa. Det skulle alltid stå på samma punkt. Men om ni betraktar Förenta Staternas ekonomiska utveckling, så lägga ni märke till, att totalsumman av kapitalet varit i ständigt stigande. Därför konsumerar kapitalet icke sin del. Påminner ni er, när England ägde så mycket av våra järnvägsobligationer? Allt efter som åren gingo, köpte vi dem tillbaka. Vad betyder det? Att en del av kapitalets obrukade andel köpte obligationerna tillbaka. Vad är meningen med det faktum, att i våra dagar Förenta Staternas kapitalister äga hundratals miljoner dollars i mexikanska, ryska, italienska och grekiska statsobligationer? Meningen är den, att dessa hundratals miljoner dollars voro delar av det kapital, som ej förbrukades. Och ytterligare — ända från det kapitalistiska systemets begynnelse har kapitalet aldrig förbrukat hela sin andel av produktionen.

"Och nu komma vi till sakens kärna. På ett år produceras i Förenta Staterna för fyra biljoner dollars värde. Arbetet köper tillbaka och konsumerar två biljoner. Kapitalet konsumerar icke de återstående två biljonerna. Det uppstår ett överskott, som icke förbrukas. Vad göres med detta överskott? Arbetet kan ej konsumera det, då det redan gjort av med hela sin lön. Kapitalet kan ej konsumera det, emedan det redan, sin natur likmätigt, har konsumerat så mycket det kan. Men överskottet finns där fortfarande. Vad kan göras därmed? Vad gör man med det?"

"Det säljes till utlandet," föreslog mr Kowalt.

"Just det, ja," instämde Ernest. "Till följd av detta överskott uppstår vårt behov av en utländsk marknad. Det säljes utomlands. Det måste säljas utomlands. Det finns intet annat sätt att bli av med det. Och detta oförbrukade överskott, som säljes till utlandet, blir vad vi kalla vår fördelaktiga handelsbalans. Äro vi alla så långt med om saken?"

"Det är säkerligen att slösa bort tiden, då vi uppehålla oss med detta handelns a, b, c," sade mr Calvin strävt. "Det där förstå vi allesammans."

"Och det är just genom detta a, b, c, som jag så omsorgsfullt utvecklat, som jag tänker på er post," genmälte Ernest. "Där ligger just det fina. Det skola ni snart få se."

"Förenta Staterna är ett kapitalistiskt land, som har utvecklat sina resurser. Enligt sitt kapitalistiska industrisystem äger det ett okonsumerat överskott, som måste förbrukas och måste förbrukas i utlandet.* Vad som härvidlag gäller Förenta Staterna, gäller varje annat kapitalistiskt land med utvecklade inkomstkällor. Varje sådant land har ett oförbrukat överskott. Glöm ej, att de redan fört handel med varandra, och att överskottet likväl finns kvar. Arbetet i alla dessa länder har redan köpt upp sin lön och kan ej köpa något av överskottet. Kapitalet i alla dessa länder har redan förbrukat allt, vad det förmår. Och fortfarande finns överskottet kvar. De kunna ej avyttra dessa överskott sins emellan. Hur skall man då bli av med dem?"

"Sälja dem till länder med outvecklade näringskällor," föreslog mr Kowalt.

"Alldeles. Ni se, att mina argument äro så enkla och tydliga, att ni själva utveckla dem vidare. Och nu kommer nästa steg. Antag, att Förenta Staterna avsätter sitt överskott i ett land med outvecklade näringskällor, som t. ex. Brasilien. Kom ihåg att detta överskott står över och utom den egentliga handeln, vars artiklar redan äro förbrukade. Vad får då Förenta Staterna i gengäld från Brasilien?"

"Guld," sade mr Kowalt.

"Men det finns bara en viss kvantitet guld i världen, och ej så mycket," invände Ernest.

"Guld i form av säkerheter, obligationer och dylikt," rättade sig mr Kowalt.

"Nu träffade ni det rätta," sade Ernest. "Från Brasilien får Förenta Staterna i gengäld för sitt överskott säkerheter och obligationer. Och vad betyder det? Det betyder, att Förenta Staterna äger järnvägar, fabriker, gruvor och jord i Brasilien. Och vad betyder det i sin ordning?"

Mr Kowalt funderade och skakade sedan på huvudet.

"Jag skall säga er det," fortfor Ernest. "Det betyder, att Brasiliens näringskällor hålla på att utvecklas. Och nu komma vi till nästa punkt. När Brasilien under kapitalistsystemet har utvecklat sina egna resurser, kommer det också att äga ett oförbrukat överskott till Förenta Staterna? Nej, emedan Förenta Staterna själv har ett överskott. Kunna Förenta Staterna göra vad de fordom gjort — göra sig kvitt sitt överskott till Brasilien? Nej — ty nu har Brasilien också ett överskott.

---

* Everhard hade rätt i det väsentligaste, ehuru han misstog sig i fråga om billens framläggande. Detta skedde den 30 juni, ej den 30 juli. Kongresstidningen från denna tid finns här i Ardis, och i den omnämnes billen i förjande nummer: 30 juni, den 9, 15, 16 och 17 december, samt den 7 och 14 januari 1903. Den okunnighet affärsmännen vid ovan beskrivna middag lade i dagen var ingenting ovanligt. Mycket få hade kännedom om att denna lag existerade. Unterman, en revolutionist, publicerade i Girard, i Kansas, en brochyr om "Milisbillen." Brochyren spred i få exemplar inom arbetsklassen, men klasskilnaden var redan då så stor, att medelklassen aldrig ens hörde talas om denna broschyr och därför förblev i okunnighet om lagen.

* Everhard utvecklar här klart och tydligt orsaken till den tidens alla arbetareoroligheter. Vid delningen av den gemensamma produkten ville kapitalet ha allt, vad det kunde få, och likaså arbetet. Detta gräl angående delningen var ohjälpligt. Så länge den kapitalistiska produktionen existerade, fortfor detta gräl. Detta är för oss en höjlig företeelse, men vi få ej glömma, att vi leva sju århundraden längre fram i tiden än dem som levde då.

* Theodore Roosevelt, president i Förenta Staterna några år före denna tid, gav följande offentliga förklaring: **"En mera liberal och omfattande reciprocitet i fråga om köpande och säljande av varor är nödvändig, så att Förenta Staternas överproduktion kan få tillfredsställande avsättning i utlandet."** Naturligtvis var denna överproduktion, han talar om, kapitalistsystemets överskott över kapitalisternas förbrukningsförmåga. Det var vid samma tid, som senator Mark Hanna sade: **"Förenta staternas värdeproduktion är en tredjedel större än dess förbrukningsförmåga."** En annan senator, Chauncey Depew, sade: **"Det amerikanska folket producerar årligen mer än det förbrukar."**

Musik skapar goda hem

Under en lång tid ha vi underhandlat med tillverkarna av Columbia Grammofonskivor om att sprida svensk musik och svensk sång bland våra landsmän här i landet. Vi ha nu lyckats att arrangera för våra läsare att erhålla

Skandinaviska Grammofonskivor

till ett pris, vilket aldrig förr erbjudits.

Huru angenämt är det ej att under de långa höst och vinterkvällarna sitta ned i lugn och ro, höra de svenska sångerna, visorna, och musiken. Tankarna och minnena gå tillbaka till hemtrakten antingen man lyssnar till de mera allvarsamma sångerna, till en smekande vals eller sprittande polka. Dragspelslåtarna tager oss tillbaka till dansbanan i skogsdungen och de ljuva sommarnätterna.

Huru älska vi ej, om än endast i drömmen, vara tillbaka till allt detta. Med tanke härpå, är det som SVENSKA CANADA-TIDNINGEN erbjuder för

5c COLUMBIA 5c

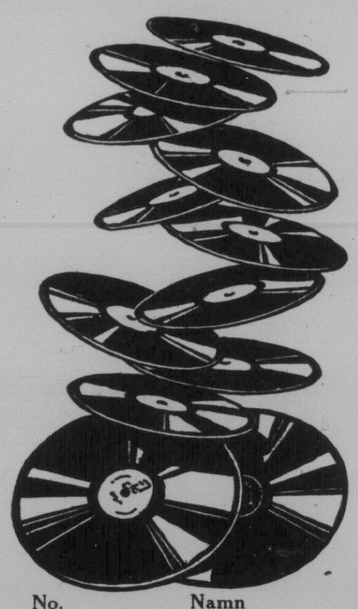

SKANDINAVISKA -- GRAMMOFONSKIVOR

HUR NI KUNNA ERHÅLLA DESSA GRAMMOFONSKIVOR

TILL ETT PRIS AV ENDAST 5c STYCKET

ALLA PRENUMERANTER

SOM UPPBETALT TIDNINGEN TILL DATO

ELLER

DE SOM INSÄNDA SIN PRENUMERATIONSAVGIFT MED ORDREN ERHÅLLA NEDANSTÅENDE VILKOR

Härnedan finner ni en lista på NYA COLUMBIA GRAMMOFONSKIVOR, vars reguljära pris är 75c stycket.

No.	Namn	Artister
E 3256	Över Vågorna	Orkester
	Månskensvalsen	Orkester
4003	Hell Dig — March	Orkester
	Kungl. Göta Livgardes Paradmarsch	Orkester
4004	Bergs Klockan — Polka-Mazurka	Orkester
	Skriskoåkare Valsen	Orkester
4248	Mor och Far—Polka-Mazurka	Band
	Josefs Bröllopsdag—Gallop	Band
4386	Humoresk	Oscar, Violin
	Lugn vilar sjön	Oscar, Violin
4407	Jul På Landet	Dragspels-Duett
	Prärielijan	Dragspels-Duett
4476	Vessetull	Dragspelssolo
	Seasons Coming	Dragspelssolo
4483	Solnedgång i Sverige	Skand. Musikband
	Ekon Från Skandinavien	Skand. Musikband
4484	Sjömansvalsen	Dragspelsduett
	Maskerad Polska	Columbia Band
1420	Farväl och skogsrån	Widden Deklamation
	Bergstroll	Widden, Deklamation
1421	Å så rulla vi på kuttingen	Widden, Komisk Deklamation
	Lyckliga Jim	Widden, Komisk Deklamation
1422	Sockerdricka	Widden, Komisk Deklamation
	Comme il faut	Widden, Komisk Deklamation
1701	Hör Oss, Svea	Swed. Glee Club
	Brumbasken Bumba	Swed. Glee Club
2300	Dansk Folkvisa	Staberg Hall, Prop.
	Irmelin Rose	Staberg Hall, Prop.
2806	Den Lustige Kopparslagarn	Soprano
	Svensk Potpourri	Skratthult, Baritone
2807	Hjerterö-Valsen	Skratthult, Baritone
	Fickorna i Nerke	Skratthult, Baritone
2835	Ljungby Horn	Mossberg, Baritone
	Lugn Vilar Sjön	Mossberg, Baritone
2929	Magisterns Misslyckade Serenad	Duett
	Upsala Är Bäst	Mossberg & Hulton
2932	Duvan (La Paloma	Mossberg Baritone
	Vi Gå Över Daggstänkta Berg	Mossberg, Baritone
3159	I Gröna Palmers Skrud	Mossberg, Baritone
	Hosianna Davids Son	Mossberg, Baritone
3160	Närmare Gud Till Dig	Mossberg, Baritone
	Sov I Ro	Mossberg, Baritone

No.	Namn	Artister
E 3197	Hambo Polka	Columbia Orkester
	Klackjärns Polka	Columbia Orkester
3261	Lilla Tjäll	Hugo Hulton, Bas
	Vandringssång	Hugo Hulton, Bas
3423	Finska Rytteriets Marsch	Mossberg, Baritone
	Var Barmhärtig	Bergström, Bas
3496	Fiskarvals, från Bohuslän	C. Widden, Bartone
	En Tusenkonstnär	C. Widden, Baritone
3639	Kristallen Den Fina	Lundberg, Baritone
	Min Lilla Vrå Bland Bergen	Lundberg, Baritone
3640	Fjäriln Vingad Synes På Haga	Lundberg, Baritone
	Necken Spelar På Böljan Blå	Lundberg, Baritone
4002	Wattholma Valsen	Svenska Damtrion
	Fyra Små Grisar	Svenska Damtrion
4022	Ny Fiskarvals	R. Stenberg, Tenor
	Luffare Valsen	R. Stenberg, Tenor
4081	Bohus Rillen	Svenska Damtrion
	Kostervalsen	Svenska Damtrion
4082	I Rosens Doft	Svenska Damtrion
	Hälsning från Sverige	Svenska Damtrion
4105	Kiss Vals	Svenska Damtrion
	Sång Vals	Svenska Damtrion
4127	Jag Sjunger å Dansar	Theslof, Baritone
	I Småland å' de så gutt, gutt, gutt	Theslof, Baritone
4199	Å Janta å Ja	Theslof, Baritone
	Näckens Polska	Theslof, Baritone
4349	Irmelin Roso	Stenborg, Tenor
	Sångaren på Vadring	Stenborg, Tenor
4387	På Roine's Strand	Gustave Lund, Tenor
	Rosen i December	Gustave Lund, Tenor
4388	Soldatvisa	J. Theslof, Baritone
	Aternes Sång	J. Theslof, Baritone
4487	Styrmansvalsen	Stenberg, Tenor
	Hobby	Stenberg, Tenor
4488	Skragge Polkan	C. Seaquist, Baritone
	Storbönnernas Vals	C. Seaquist, Baritone
4626	Det Gamla Stockholm	B. Stenberg, Tenor
	Min Mamma	B. Stenberg, Tenor
4627	Manicurist-Visa	C. Seaquist, Baritone
	Fla—Tragikomisk Kärleksvisa	C. Seaquist, Baritone
4690	Sjömans—Låt	C. Seaquist, Baritone
	Dans Visa	C. Seaquist, Baritone

Sänd oss en order för fyra (4) skivor till detta pris, 75 cents stycket, (3.00). Tillägg extra 50 cents till eder pänningeförsändelse, och vi skola sända Er TIO ANDRA SKIVOR förutom de fyra ni beställt.

Sålunda:

4 skivor a 75c. — $3.00 plus 10 skivor a 5c. Summa $3.50
8 " " " — $6.00 " 20 " " " " $7.00

Märk numren å de skivor Ni önskar, och om möjligt flera för att giva oss "Second Choice," samt insänd listan tillsammans med pänningarna till oss.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN
Premium Dept.,
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Innesluter härmed $..... i Money order, Expressorder Check, Kontant, för vilket jag önskar..... Grammofonskivor enligt ovanstående märkta lista. Häruti är inberäknat $..... för Expressomkostnader. Min tidning är uppbetald.

(I Händelse Er tidning ej är betald till dato, ifyll härnedan.)

Innesluter härmed $..... i Money Order, Express Order, Check, Kontant.

Detta är betalning för SVENSKA CANADA-TIDNINGEN $..... samt $..... för..... Grammofonskivor enligt ovanstående märkta lista. $..... för Expressomkostnader äro också inberäknade.

Namn Adress Postkontor Järnvägsstation